

בש"פ 2105/14 - מדינת ישראל נגד ישראל אגדה

בבית המשפט העליון

בש"פ 2105/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: ישראל אגדה

בקשה (שניה) להארכת מעצר, לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד שרית משגב

בשם המשיב: עו"ד קובי סודרי

החלטה

1. לפניי בקשה שניה להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים נוספים, החל מיום 28.3.2014, או עד למתן פסק דין בת"פ 50074-03-13, בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם מביניהם. זאת, בהתאם לסעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. מעובדות כתב האישום שהוגש נגד המשיב, עולה כי ביום 16.3.2013, בסמוך לחצות, התפתח ויכוח בין המשיב לבין אדם אחר (להלן: המתלונן). המשיב איים על המתלונן כי ידקור אותו, ועזב את המקום למספר דקות. כאשר חזר המשיב למקום, הוא דקר את המתלונן באמצעות סכין, וגרם לחתך ארוך בפניו. בשל כך, יוחסו למשיב עבירות אלה: החזקת סכין, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), וחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין.

3. בד עם הגשת כתב האישום נגד המבקש, הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. הדיון בבקשה נדחה מספר פעמים, לבקשתו של בא-כוח המשיב, וביום 15.7.2013, הורה בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה) על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו (מ"ת 13-03-50078). במסגרת החלטה זו, עמד בית המשפט המחוזי על קיומן של ראיות לכאורה נגד המשיב; על המסוכנות הנשקפת ממנו; ועל קיומו של חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו. כמו כן, בחן בית המשפט תסקיר מטעם שירות המבחן שהוגש בעניינו של המשיב, שבמסגרתו לא הומלץ לשחרר את המשיב לחלופת מעצר.

על החלטת בית המשפט המחוזי הוגש ערר לבית משפט זה (בש"פ 5289/13), אשר נדחה בהחלטתו של השופט ע' פוגלמן ביום 20.8.2013. בהחלטה זו נסקרו הראיות לכאורה בעניינו של המשיב, ונקבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית, שדי בה כדי לבסס החלטה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים במשפטו. עוד צויין, כי קמה נגד המשיב עילת מסוכנות, ונקבע כי אין מקום, בנסיבות העניין, להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר במסגרת קהילה טיפולית.

4. ביום 25.12.2013, הוריתי בהסכמת המשיב, על הארכה ראשונה של מעצרו מעבר לתשעה חודשים, ב-90 ימים נוספים. בהמשך, ולאחר שהסתיימה פרשת התביעה בתיק העיקרי, הגיש המשיב לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. נטען בבקשה זו, כי במהלך פרשת התביעה חל "כרסום במידת הראיות לכאורה ובעוצמתן". זאת, בין היתר, בשל החלטת בית המשפט המחוזי שלא לקבל כראיה את הרכיב הקולי של סרטון, אשר צולם במצלמת האבטחה במקום בו בוצעה העבירה. הבקשה לעיון חוזר נדחתה על-ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה), בהחלטה מיום 16.3.2014, נקבע כי לא חל "כרסום ממשי" בחומר הראיות.

5. אחת הראיות לכאורה המצביעות על דבר מעורבותו של המשיב בביצוע העבירה, היא זיהויו של המשיב על-ידי חברתו של המתלונן שהיתה עדה לביצוע העבירה, במסגרת מסדר זיהוי אשר נערך בדרך של סקירת סדרה של תמונות ("מסדר דפדוף"). ביום 23.3.2014, בתום פרשת התביעה, טען בא-כוח המשיב בפני בית המשפט המחוזי כי נפל פגם באופן בו נערך מסדר הזיהוי. על פי טענה זו, תמונתו של המשיב סומנה באמצעות מסגרת ייחודית, עוד טרם שהחל המסדר. בית המשפט הורה באותו מעמד, כי ככל שהשוטר שערך את המסדר יוכל להתייבב באופן מידי בבית המשפט, ניתן יהיה להעידו במסגרת פרשת התביעה. בהתאם לכך, הגיע אותו השוטר לבית המשפט, ונחקר על-ידי בא כוח המבקשת. לדבריו של השוטר, המסגרת האמורה סומנה סביב תמונתו של המשיב רק בעקבות הזיהוי שנעשה, ולפיו הוא זוהה כמי שביצע את העבירה. בא-כוח המבקש ביקש להיערך לחקירה נגדית של השוטר, והתנגד לבצע את החקירה באותו יום או בתאריך 1.4.2014, ולפיכך הוחלט על דחיית הדיון ליום 29.4.2014.

6. הבקשה שלפניי הינה בקשה שניה להארכת מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים. נטען בבקשה, כי מעשיו של המשיב מלמדים על מסוכנותו הגבוהה, וכן עולה חשש לשיבוש הליכי משפט מצידו. בבקשה הודגש עברו הפלילי של המשיב, וכן צויין כי ההליך המשפטי נגד המשיב מתקדם "בקצב סביר", והוא מצוי כיום בשלב פרשת ההגנה.

תמצית טענות הצדדים

7. ביום 27.3.2014, שמעתי את טיעוני הצדדים. באת-כוח המבקשת חזרה על הבקשה להארכת המעצר. בהתייחסה לעיכוב שנגרם, בעקבות העלאת הטענה הנוגעת לאופן עריכתו של מסדר הזיהוי, טענה באת-כוח המבקשת כי מדובר בשאלה נקודתית, שניתן לבררה בנקל. בנוסף ציינה באת-כוח המבקשת, כי בא-כוח המשיב ביקש לדחות את מועד החקירה הנגדית, ובקשה זו גרמה להתמשכות ההליך המשפטי, ולדחיית הדיון ליום 29.4.2014. באת-כוח המבקשת הדגישה את חומרת המעשים המיוחסים למשיב, אשר עשה שימוש בסכין ללא סכסוך קודם עם המתלונן, ולא מתוך תגובה ספונטנית.

בא-כוח המשיב טען, כי הפגם הנטען לגבי האופן שבו נערך מסדר הזיהוי, עלה מספר פעמים במהלך דיוני המעצר בתיק, ואין מדובר בטענה חדשה. לפיכך, טען בא-כוח המשיב, כי העיכוב שנגרם כתוצאה מכך רובץ לפתחה של המבקשת ואינו נעוץ בהתנהגותו של המשיב. כמו כן, הדגיש בא-כוח המשיב את דבריו של השופט א' אינפלד במהלך דיון ההוכחות האחרון, לפיהם הטענה בעניין הפגם בעריכת מסדר הזיהוי כבר הועלתה בעבר, וכי מדובר ב"שגיאה משמעותית של המדינה [...] ברור שלא ניתן לדחות את המשפט למטרה זו ולא ראוי שהדבר יביא להארכת מעצרו של הנאשם בשום צורה". בא-כוח המשיב טען, כי ההליך המשפטי נגד המשיב לא נמצא ב"ישורת האחרונה" כפי שנטען על-ידי המבקשת, וייתכן שהוא ימשך עוד תקופה לא קצרה, בהתאם לממצאים שיתגלו לו אודות אופן עריכתו של מסדר הזיהוי. הצדדים הסכימו כי המעשים המיוחסים למשיב מקימים עילת מסוכנות, אך בא-כוח המשיב טען, כי קהילה טיפולית סגורה עשויה להוות חלופת מעצר הולמת עבור המשיב. עוד נטען, כי אין בסיס לחשש כי המשיב יגרום לשיבוש מהלכי המשפט.

דיון והכרעה

8. הלכה היא, כי במסגרת הליך להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, יש לערוך איזון בין הפגיעה בזכותו החוקתית של הנאשם לחירות, לאור חזקת החפות העומדת לו, לבין האינטרס הציבורי של שמירה על שלום הציבור ובטחונו (בש"פ 1984/14 מדינת ישראל נ' כיאל (24.3.2014)); בש"פ 8675/13 מדינת ישראל נ' ג'בארין (12.1.2014); בש"פ 8619/13 מדינת ישראל נ' פלוני (8.1.2014)). לצורך הערכת משקלו של האינטרס הנוגע לשמירה על שלום הציבור, יש לשים על כפות המאזניים את מידת המסוכנות המיוחסת לנאשם; את עברו הפלילי; את חומרת העבירה, אופיה ונסיבותיה; וכן יש לשקול את מידת החשש מפני האפשרות לשיבוש הליכי המשפט מצד הנאשם, או להימלטותו מן הדיון. מנגד, יש לתת את הדעת להתמשכות ההליכים מעבר לתקופה של תשעה חודשים, ואת קצב

התקדמותו של ההליך המשפטי. ככל שמתמשכים ההליכים המשפטיים בעניינו של נאשם המצוי במעצר, כך נעה המטוטלת, על דרך הכלל, לכיוון שחרורו לחלופת מעצר. יחד עם זאת, יש לשקול כל מקרה לגופו, ולבחון את הנסיבות והגורמים שהובילו להתמשכותו של ההליך המשפטי, תוך התייחסות למועד בו צפוי ההליך להסתיים (בש"פ 7876/12 מדינת ישראל נ' רוני (29.11.2012)).

9. כתב האישום בעניינו של המשיב מייחס לו עבירה של אלימות חמורה, תוך שימוש בנשק קר. בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתן היתרה של עבירות אלימות בכלל, ושימוש בסכין או בכלי משחית אחרים בפרט. במקום אחר ציינתי, כי "תקצר היריעה מלתאר את החומרה הניבטת ממעשים מעין אלה, בהם צעירים נוטלים את החוק לדיהם, ועושים שימוש בסכינים ובכלי משחית אחרים, לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות של מה בכך, כאשר, לעיתים קרובות, תוצאות המעשים קשות ביותר, עד כדי אובדן חיי אדם" (ע"פ 1997/13 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2013)). המסוכנות הנשקפת מן המעשים המיוחסים למשיב היא ניכרת, ועברו הפלילי של המשיב אינו מבטיח טובות. אל מול עוצמתה של עילת המסוכנות, עומדת התמשכות ההליך המשפטי בעניינו של המשיב, כאשר מדובר בבקשה שניה להארכת המעצר מעבר לתשעה חודשים.

10. לאחר שבחנתי את נסיבות המקרה ונתתי דעתי למכלול השיקולים, הגעתי לכלל מסקנה, כי בשלב זה, המטוטלת לא נעה לכיוון שחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

מועד החקירה הנגדית של העד האחרון מטעם התביעה, נקבע ליום 29.4.2014. זאת, לאחר שבא-כוח המשיב ביקש לדחות את הדיון על מנת שיתאפשר לו להתכונן לקראת החקירה באופן ראוי. גם אם בקשת דחיה זו נובעת מטעמים מוצדקים בעיניו של בא-כוח המשיב, הנני מתקשה לקבל את הטענה שעניינה התמשכות בלתי סבירה של ההליך המשפטי. נראה, כי לו גילה בא-כוח המשיב גמישות רבה יותר ביחס למועד החקירה, ניתן היה ניתן לקיים את הדיון לפני פגרת הפסח. עוד ראוי לציין, כי בשלב זה נדרש דיון הוכחות אחד בלבד, על מנת להביא את המשפט לידי סיום, כך שההליך המשפטי נגד המשיב צפוי להסתיים בסוף חודש אפריל 2014.

11. בדבריו של כב' השופט א' אינפלד, לפיהם לא ראוי כי מעצרו של המשיב יוארך, ניכרת מחאה מוצדקת על התנהלותה של התביעה, שכן הגורמים אשר הופיעו בדיוני המעצר לא עדכנו את גורמי התביעה שהופיעו בהליך העיקרי, באשר לשאלת קיומה של מסגרת סביב תמונתו של המבקש. כך אירע, שבאי-כוח המבקשת לא נתנו את דעתם, באופן מספק, לטענה שעלתה מצד המשיב לעניין מסדר הזיהוי, כאמור. יש בסיס לטרוניה זו. ואולם, בנסיבות העניין, אין בכך כדי להשליך על ההחלטה להאריך את מעצרו של המשיב, שעה שהאינטרס הציבורי מחייב זאת. בשולי הדברים אציין, כי על פי פרוטוקול הדיון, הערתו של כב' השופט אינפלד בשאלת המעצר נאמרה, טרם שהתברר כי השוטר שערך את מסדר הזיהוי יוכל להתייצב באופן מיידי, ולפני שהתבקשה דחיית הדיון על-ידי בא-כוח המשיב, כאמור לעיל.

12. לאור האמור, ובנסיבות העניין, הבקשה מתקבלת באופן חלקי. מעצרו של המשיב יוארך ב-60 ימים נוספים, החל מיום 28.3.2014, או עד למתן פסק דין בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, בת"פ 50078-03-13, לפי המוקדם.

ניתנה היום, א' בניסן התשע"ד (1.4.2014).

שׁוֹפֵט
